

Media: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ **Page:** 105-107 **Published at:** 09-07-2023
Author: **Surface:** 2210.93 **Circulation:** 32170
Subjects: cm²

2-3

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΜΑΣ
ΞΕΚΟΥΡΑΣΟΥΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ»
ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΒΟΥΤΙΕΣ**

BIBLIA

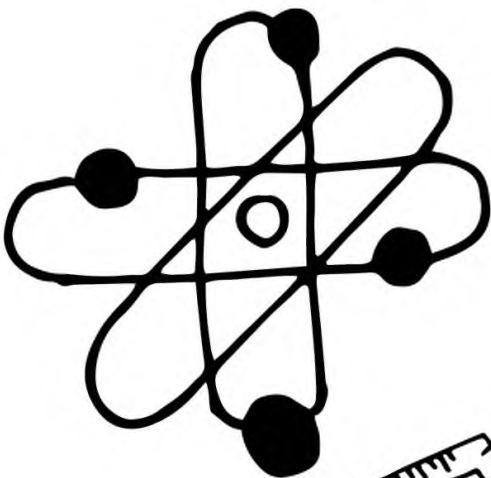
ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΟΥΦΛΕΡΗ
soufleri@tovima.gr
ΚΑΙ ΑΛΚΗ ΓΑΛΔΑΔΑ
algaldadas@yahoo.gr

ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τα **βιβλία** που επιλέξαμε χωρούν στην τσάντα με την πετσέτα και το αντηλιακό, ενώ **προσφέρουν απολαυστική προσασία** από την **ανία**

Συμβιβάζεται η καλοκαιρινή ραστώνη με τις επιστημονικές αναζητήσεις; Θετική απάντηση δίνουν στο ερώτημα αυτό τα βιβλία που επιλέξαμε για το σημερινό αφιέρωμα. Οι λάτρες της επιστήμης θα μπορέσουν να χαρούν τον χρόνο που παρέχουν οι διακοπές εντρυφώντας στα επιστημονικά πεδία που τους ενδιαφέρουν, χωρίς ωστόσο να χρειάζονται χαρτί και μολύβι για να μπορέσουν να εμβαθύνουν. Κύριο χαρακτηριστικό των περισσότερων από αυτά είναι ότι για να φτάσουν στον στόχο τους (στην κατανόηση δηλαδή των επιστημονικών θεμάτων που πραγματεύονται) αντλούν παραδείγματα από την καθημερινότητά μας, πράγμα που τα κάνει χειροπιαστά για τους μη ειδήμονες.

ΣΤΑ ΓΡΑΝΑΖΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

CARLO ROVELLI
Η τάξη του χρόνου
Εκδόσεις Πατάκι, σελ. 256,
τιμή 13,30 ευρώ

Ο Αριστοτέλης πίστευε ότι αυτό που ονομάζουμε «χρόνος» δεν είναι παρά το μέτρο των αλλαγών. Αν τίποτε δεν άλλαζε, ο χρόνος δεν θα υπήρχε. Ο Νεύτωνας διαφώνησε με αυτή τη θεώρηση: ακόμη και αν το Σύμπαν παρέμενε ακίνητο ο χρόνος θα συνέχιζε να κυλά. Και έπειτα ήρθε ο Αϊνστάιν να συμφωνήσει και με τους δύο! Ο Αριστοτέλης ορθώς θεωρούσε ότι ο χρόνος κυλά σε σχέση με το πριν και το μετά. Και ο απόλυτος χρόνος του Νεύτωνα πράγματι υπάρχει ως μια ειδική περίπτωση της θεωρίας της σχετικότητας του Αϊνστάιν στην οποία ο χώρος και ο χρόνος είναι η ίδια οντότητα. Τα παραπάνω είναι μόνο μερικά από τα θέματα που θα κληθεί να αναλογισθεί ο αναγνώστης του βιβλίου «Η τάξη του χρόνου», του παλιού θεωρητικού φυσικού και πολύ επιτυχημένου συγγραφέα βιβλίων εκλαίκευσης της επιστήμης Κάρλο Ρόβελι. Όσοι έχουν ήδη διαβάσει το βιβλίο του «Επτά σύντομα μαθήματα φυσικής» γνωρίζουν ήδη τη δεινότητα του Ρόβελι στο να κάνει να φαντάζουν εύκολες όλες οι έννοιες της κβαντικής φυσικής. Το ίδιο πετυχαίνει να κάνει και στο παρόν βιβλίο παρά το γεγονός ότι έχει να αναμετρηθεί και με φιλοσοφικά ζητήματα όπως το «πεί είναι πραγματικό». Έτσι, δεν θα βρει ούτε εδώ ο αναγνώστης ορολογίες που μπερδεύουν. Θα βρει όμως ερωτήματα που θα τον προβληματίσουν. Γιατί αν όντως σύμφωνα με τον Αϊνστάιν ο χρόνος περνά λίγο γρηγορότερα όσο απομακρυνόμαστε από τη Γη, τότε το ρολόι στο πάτωμα θα πηγαίνει πίσω σε σχέση με το ρολόι πάνω στο τραπέζι! Αν και ο συγγραφέας εκτιμά ότι ο γρίφος του χρόνου δύσκολα λύνεται με την καταδικασμένη να είναι γήινη εμπειρία μας, το πόνημά του είναι ό,τι καλύτερο θα διαβάσετε για το θέμα.

Η ΓΗ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΕΞΩΓΗΙΝΟΥ

ΣΠΥΡΟΣ ΣΦΕΝΔΟΥΡΑΚΗΣ
Άλλος ένας πλανήτης
Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σελ. 263,
τιμή 12,60 ευρώ

Σύμφωνα με το εξόφυλλο του βιβλίου ο Σπύρος Σφενδουράκης είναι καθηγητής Οικολογίας και Βιοποικιλότητας στο Τμήμα Βιολογικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Σπούδασε Βιολογία στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας και πήρε από εκεί και το διδακτορικό του δίπλωμα. Τα ενδιαφέροντά του αφορούν τη βιοποικιλότητα, τη βιογεωγραφία, την οικολογία και τη συστηματική των ζώων. Στο βιβλίο αυτό ξεκινά με το ερώτημα: Πώς θα περιέγραφε τη ζωή στον πλανήτη Γη ένα εξωγήινο πλάσμα; Ποια χαρακτηριστικά θα του φαινόταν οικεία και ποια εντελώς ιδιαίτερα ώστε να τα θεωρήσει ως μοναδικά; Είναι παράνονο μου από τα δικά μας σχολικά χρόνια. Τίποτα δεν μας προετοίμασε βγαίνοντας από την πόρτα του σχολείου μετά από 12 ολόκληρα χρόνια στο να κατανοούμε κάτι παραπάνω από τα όσα βλέπουμε στη Φύση να συμβαίνουν. Ένα από τα προβλήματα της λειψής εκπαίδευσης είναι και τα σχολικά βιβλία. Το γράφω αυτό διότι βιβλία σαν αυτόν τον «Άλλο πλανήτη» θα διαβάζονταν σίγουρα πολύ πιο ευχάριστα προσεγγίζοντας για λογαριασμό ενός μικρού μαθητή θέματα από την κληρονομικότητα και τη δομή του DNA μέχρι την Τέχνη και την Επιστήμη όπως αυτές εξελίχθηκαν στο ανθρώπινο είδος. Αν και περιγραφές όπως αυτή για το θηλυκό αλογάκι της Παναγίας που συνεχίζει να καταβροχθίζει το αρσενικό αποκεφαλίζοντάς το πρώτα ενώ αυτό συνεχίζει να του δίνει τα σπερματοζωάρια του και την τελική αποτίμηση ότι μαζί με τους απογόνους το θηλυκό απολαμβάνει και ένα πλούσιο γεύμα, δεν ξέρω πόσο κατάλληλες για τις τρυφερές ηλικίες μπορεί να είναι. Θεωρώ πως το βιβλίο αυτό πίνει πολλά θέματα και καλύπτει κενά σε κάποιον που δεν έχει εξουκτιωθεί με τη βιολογία των οργανισμών που περιβάλλουν. Διατίθεται πολύ εύκολα.

ΠΑΡΕΪΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΒΑΚΛΑΒ ΣΜΙΛ
Οι αριθμοί δεν λένε ψέματα
Εκδόσεις Διόπτρα, σελ. 335,
τιμή 14,94 ευρώ

Ο τίτλος είναι σωστός πέρα για πέρα. Διότι είναι οι άνθρωποι που προσπαθούν μερικές φορές να πουν ψέματα με τη βοήθεια των αριθμών. Και συνήθως δεν είναι δύσκολο διότι μετά το σχολείο κάποιοι άνθρωποι παρουσιάζουν μια δυσκαμψία όταν πρέπει να κάνουν συλλογισμούς με αριθμούς. Ο Βάκλαβ Σμιλ, канаδός τοκεχικός καθηγητής, ομότιμος πλέον καθηγητής Περιβάλλοντος στο καναδικό Πανεπιστήμιο της Μανιτόμπα, συγγραφέας 40 έως τώρα πονημάτων, ειδικά με αυτό το βιβλίο δεν θέλει να μας μάθει να υπολογίζουμε καλύτερα κάποια πράγματα. Με τη βοήθεια στοιχείων από τις εκατοντάδες εργασίες που έχει κάνει (500 αναφέρει ο ίδιος στο βιογραφικό του) μας παρουσιάζει μικρές καθημερινές ιστορίες που έχουν μέσα τους για πρωταγωνιστές κάποιους αριθμούς. Το «Οι αριθμοί δεν λένε ψέματα» είναι κατά τη γνώμη μου ένα βιβλίο της παρέας, στην οποία έχει να δώσει πολλά σε περίπου 70 μικρές ιστορίες των τριών σελίδων η καθεμία, κατά μέσον όρο. Για παράδειγμα, σε μια παρέα θα μπορούσε να ξεκινήσει μια συζήτηση για το ποια είναι η πιο ωφέλιμη εφεύρεση για την ανθρωπότητα. Άλλος θα έλεγε ίσως το ψυγείο, άλλος ο υπολογιστής, το αυτοκίνητο κ.λπ. Αν παρευρισκόταν και ο κ. Σμιλ θα έλεγε πως είναι ο μετασχηματιστής στο δίκτυο διανομής του ρεύματος. Και επιχειρηματολογεί βέβαια επ' αυτού. Σε μια άλλη περίπτωση ρωτάει ποιο είδος εκτρεφόμενου ζώου μετατρέπεται αποτελεσματικότερα την τροφή του σε κρέας. Αν και σε άλλο σημείωμά του σε αυτό το βιβλίο δεν παραλείπει να αναφερθεί στις επιπτώσεις από την κατανάλωση του κρέατος αλλά και στις συνθήκες διαβίωσης των κοτόπουλων (ζουν στο ημίφως, τους δίδεται χώρος όσο μια κόλλα Α4 και το στήθος τους παχαίνει τόσο που μετατοπίζεται ανυπόφορα προ τα εμπρός το κέντρο βάρους τους). Κάθε ιστορία και μια έκπληξη.

ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΑΥΡΙΟ ΜΑΣ

ΚΙΣΙΝΓΚΕΡ - ΣΜΙΤ - ΧΟΥΤΕΝΛΟΧΕΡ
Η Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης

Εκδόσεις Liberal Books, σελ. 287, τιμή 18,10 ευρώ

Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι το θέμα της χρονιάς και φαίνεται πως θα (συν)πληρωθεί κάθε κενό πλέον. Οποια πέτρα και να σηκώνουμε θα βρίσκουμε το χαρακτηριστικό της ΤΝ (Τεχνητή Νοημοσύνη) ή Artificial Intelligence (AI). Είναι όμως τρία διαφορετικά γνωστικά πεδία που σχετίζονται με τον όρο αυτόν (πέρα από την παλιά συζήτηση αν πρόκειται για πραγματική νοημοσύνη όπως αυτή των έμβιων όντων ή για καλά οργανωμένη και εκτεταμένη μνήμη ευφυώς συνδεδεμένων κυκλωμάτων). Ενα είναι το πώς φτιάχνουμε και πώς εκπαιδεύουμε κυκλώματα ΤΝ. Ενα άλλο είναι το πώς χειρίζομαστε τέτοια κυκλώματα ως καταναλωτές του προσφερόμενου προϊόντος, μαζί με την καλή γνώση για το τι ακριβώς μας δίδουν. Και το τρίτο είναι πώς τοποθετείται γνωσιολογικά αυτό το νέο προϊόν που απειλεί να διαλύσει από την πραγματικότητα μιας επιστημονικής εργασίας φτιαγμένης από άνθρωπο μέχρι τους καλά εκπαιδευμένους πιλότους των μαχητικών αεροσκαφών.

Στο βιβλίο των Κίσινγκερ - Σμιτ - Χουτενλόχερ και των ανθρώπων γύρω τους εξετάζεται το τρίτο αυτό πεδίο που δεν θα πρέπει ο αναγνώστης να αγνοήσει πιστεύοντας πως μόνον οι χειρισμοί είναι αυτό που θα μετρήσει στο εξής. Κατά τη γνώμη μου από αυτό το βιβλίο δεν «πετάς» τίποτα. Προκαλείται ο αναγνώστης να προβληματιστεί σε θέματα που ίσως να μην του περνούσαν αυτή τη στιγμή από το μυαλό. Όπως για παράδειγμα το ότι η ΤΝ ως όπλο είναι παγκόσμια λιγότερο ελέγξιμο και από τα πυρηνικά όπλα, που όπως φάνηκε μέχρι στιγμής η ανθρωπότητα κατάφερε να έχει υπό έλεγχο! Επίσης οι συγγραφείς κάνουν την επισήμανση ότι «οι κοινωνίες και οι ηγέτες θα πρέπει να επλέξουν πότε τα άτομα θα πρέπει να ειδοποιούνται ότι έχουν να κάνουν με την ΤΝ καθώς και ποιες δυνάμεις έχουν τις αλληλεπιδράσεις. Τελικά μέσω αυτών των επιλογών μια νέα ανθρώπινη ταυτότητα για την εποχή της ΤΝ θα καταστεί έκδηλη». Το βιβλίο είναι προσιτό και για όποιον θεωρεί πως τα μαθηματικά και η πληροφορική δεν είναι και το πιο δυνατό του σημείο.

«ΒΟΥΤΙΑ» ΣΤΗΝ ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ

ΝΤΕΪΒΙΝΤ ΚΑΪΖΕΡ
Κβαντική Κληρονομιά

Εκδόσεις Ροπή, σελ. 408, τιμή 20 ευρώ

«Ωχ, άλλη μια ιστορία για τα προηγούμενα της Φυσικής!» σκέφθηκα, όταν έφθασε στα χέρια μου το πόνημα του Ντέιβιντ Κάιζερ, καθηγητή της Ιστορίας της Επιστήμης και καθηγητή Φυσικής στο MIT. Έχουν μεταφραστεί και εκδοθεί τόσο πολλά από τους ελληνες εκδότες που αυτόματα στη στοίβα των παρκαρισμένων βιβλίων σε αναμονή για την πρόποια ανάγνωση και παρουσίαση κατέληξε κάπως χαμηλά. Κάποια στιγμή ψάχνοντας για στοιχεία σε κάποιο άλλο άρθρο το ξεφύλλισα και κατάλαβα πως θα ήθελα να το είχα διαβάσει χτες. Διότι ο συγγραφέας έχει γερμίσει 400 σελίδες σχετικές με την κβαντική Φυσική χωρίς έτσι έναν τύπο αλλά με κάθε είδους πληροφορίες και φωτογραφίες. Κάθε κεφάλαιο αισθάνθηκα πως συμπλήρωνε κάποιο κενό στα όσα είχα διαβάσει ή ζήσει σε προηγούμενα χρόνια. Αναφέρομαι ως ένα πιο γενικό ενδιαφέροντος παράδειγμα τα σχετικά με το βιβλίο του αυστριακής καταγωγής Φρίτσοφ Κάπρα (αδελφού του διάσημου σκηνοθέτη Φρανκ Κάπρα) «Το Ταό της Φυσικής». Ενα συμπλήρωμα αποανατολίτικων θεωριών με βάση τον βουδισμό και μιας αρκετά εκλαϊκευμένης θεωρίας της κβαντικής Φυσικής. Οποιοσδήποτε κάπως παλαιότερος ζήσει το κύμα που δημιουργήθηκε από το βιβλίο σε Ευρώπη και Αμερική θα βρει μέσα σε είκοσι σελίδες περίπου μια πολύ τεκμηριωμένη αποτίμηση για τη δημιουργία και την επίδραση του βιβλίου στη Φυσική από το 1977 έως το 2000 τουλάχιστον. Με τον συγγραφέα να αποφεύγει τα μεγάλα και καταδικαστικά λόγια σχετικά. Το βιβλίο ξεκινά από «τον πιο παράξενο άνθρωπο», τον Ντιράκ, για να τελειώσει με τον εξίσου ιδιόρρυθμο Χόκινγκ. Κανένας από τους γνωστούς φυσικούς δεν λείπει. Πρόκειται για ένα απολαυστικό βιβλίο σε πολύ φροντισμένη έκδοση.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΚΟΥΡΑΣ
Πού κάθεται ο Πή;

Εκδόσεις 24 γράμματα, σελ. 361, τιμή 18 ευρώ

Είναι το πρώτο μυθιστόρημα ενός συγγραφέα με σπουδές Μαθηματικών και διδακτορικό στη Φιλοσοφία και Διδακτική των Μαθηματικών. Η αλήθεια είναι πως το βιβλίο του Θ. Σκούρα δεν έχει ακριβώς πλοκή βασισμένη σε κάποιο θέμα των Μαθηματικών αλλά εστιάζει περισσότερο σε προβλήματα εφηβείας αλλά και ερωτικές συμπεριφορές κάποιων ενήλικων. Σε αρκετά σημεία όμως ο αναγνώστης έρχεται σε επαφή και με θέματα Μαθηματικών, που όμως είναι δοσμένα και σωστά και με πολύ απλή και προσεκτική προσέγγιση. Δεν πρόκειται δηλαδή για «σκληρή» επιστημονική φαντασία. Ενα άλλο χαρακτηριστικό του βιβλίου είναι οι αναρίθμητες παραπομπές σε διάφορα άλλα βιβλία, κυρίως φιλοσοφικά και επιστημονικού περιεχομένου. Μακάρι να είχαν σκεφθεί οι εκδότες να τα είχαν συγκεντρώσει όλα αυτά στο τέλος του βιβλίου, θα ήταν χρήσιμα σε κάποιους αναγνώστες. Επειδή στο τέλος υπάρχει ο υπαινιγμός για συνέχεια, θα ήταν επιθυμητό κατά τη γνώμη μου το κείμενο να είναι περισσότερο δουλεμένο, με λιγότερες (εκ)φράσεις «ομοιομορφίας» που αλίμονο, δεν κάνουν από μόνες τους πιο ρεαλιστικό ένα μυθιστόρημα και μια πιο προσεκτική επιμέλεια θα χρειαζόταν.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΕΤΑΣ
Η συμβιωτική περιπέτεια

Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σελ. 312, τιμή 18 ευρώ

Ο Γιάννης Μανέτας δεν χρειάζεται συστάσεις. Ο ομότιμος καθηγητής Φυσιολογίας Φυτών του Πανεπιστημίου Πατρών έχει συγγράψει μερικά από τα συγκλονιστικότερα βιβλία επιστήμης για τους μη ειδημόνες. Αναφέρω με βεβαιότητα «Τι θα έβλεπε η Αλίκη στη χώρα των φυτών» και «Περί φυτών αφηγήματα» με τα οποία άνοιξε τη συγγραφική του πορεία, η οποία στη συνέχεια επεκτάθηκε και στη μυθιστορία. Στο κάδρο του τελευταίου βιβλίου του Γιάννη Μανέτα με τίτλο «Η συμβιωτική περιπέτεια» και υπότιτλο «Η καταγωγή της γεωργίας και της κτηνοτροφίας και οι βιολογικές και κοινωνικές τους συνέπειες» δεν μπαίνουν μόνο τα φυτά. Η συμβιωτική περιπέτεια ξεκινά από την περίοδο του Ολοκαίνου (την οποία οι αρχαιολόγοι ονομάζουν Νεολιθική επανάσταση), κατά τη διάρκεια της οποίας οι άνθρωποι σε συγκεκριμένα γεωγραφικά μήκη και πλάτη άφησαν τη νομαδική διαβίωση του κυνηγού-τροφοσυλλέκτη για να ασχοληθούν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Αυτή η αλλαγή πλεύσης αφορά λίγα μόνο από τα φυτικά και ζωικά είδη. Πρόκειται για τα είδη που βαθμιαία ο άνθρωπος εξημέρωσε και άλλαξε έτσι ώστε να του είναι χρησιμότερα. Μαζί τους όμως άλλαξε και ο ίδιος. Με γλαφυρό τρόπο ο Γιάννης Μανέτας παρουσιάζει τη διαδρομή από τη νομαδική στην εδραία διαβίωση, η οποία, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ακόμη και σήμερα υπάρχουν νομαδικές φυλές, δεν είναι μονόδρομος. Υπήρξε δε, κατά τον συγγραφέα, μια επιλογή η οποία πιθανότατα επέτρεψε στον άνθρωπο να κυριαρχήσει, αλλά του στέρησε κάτι από τον ανθρωπισμό του αναδεικνύοντας (μεταξύ άλλων) τα ένστικτα το ανταγωνισμού. Όπως πάντα, το κείμενο του Γιάννη Μανέτα αφήνει στον αναγνώστη μια βαθιά ικανοποίηση ενώ παράλληλα γίνεται αφορμή για σκέψη.

ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

ΜΕΝΝΟ ΣΧΪΛΙΑΧΆΙΖΕΝ
Ο Δαρβίνος πάει στην πόλη

Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σελ. 384, τιμή 16 ευρώ

Σαν να πάνει το νήμα από εκεί που άφησε τη διήγηση του ο Γιάννης Μανέτας στο βιβλίο του «Η συμβιωτική περιπέτεια», ο ολλανδός εξελικτικός βιολόγος Μέννο Σχίλιαχάιζεν αναφέρεται στην επίδραση της αστικοποίησης στα είδη, ζωικά και φυτικά. Οι όμως αυτά που έχουμε επιλέξει να καλλιεργούμε ή να εκτρέφουμε αλλά στα άλλα, που αναγκάζονται να ζήσουν σε ένα περιβάλλον όπου το είδος του Homo sapiens sapiens κυριαρχεί και κυρίως αδιαφορεί για τα υπόλοιπα είδη. Το βιβλίο δεν είναι καταγωγικό και της κτηνοτροφίας και οι βιολογικές και κοινωνικές τους συνέπειες» δεν μπαίνουν μόνο τα φυτά. Η συμβιωτική περιπέτεια ξεκινά από την περίοδο του Ολοκαίνου (την οποία οι αρχαιολόγοι ονομάζουν Νεολιθική επανάσταση), κατά τη διάρκεια της οποίας οι άνθρωποι σε συγκεκριμένα γεωγραφικά μήκη και πλάτη άφησαν τη νομαδική διαβίωση του κυνηγού-τροφοσυλλέκτη για να ασχοληθούν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Αυτή η αλλαγή πλεύσης αφορά λίγα μόνο από τα φυτικά και ζωικά είδη. Πρόκειται για τα είδη που βαθμιαία ο άνθρωπος εξημέρωσε και άλλαξε έτσι ώστε να του είναι χρησιμότερα. Μαζί τους όμως άλλαξε και ο ίδιος. Με γλαφυρό τρόπο ο Γιάννης Μανέτας παρουσιάζει τη διαδρομή από τη νομαδική στην εδραία διαβίωση, η οποία, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ακόμη και σήμερα υπάρχουν νομαδικές φυλές, δεν είναι μονόδρομος. Υπήρξε δε, κατά τον συγγραφέα, μια επιλογή η οποία πιθανότατα επέτρεψε στον άνθρωπο να κυριαρχήσει, αλλά του στέρησε κάτι από τον ανθρωπισμό του αναδεικνύοντας (μεταξύ άλλων) τα ένστικτα το ανταγωνισμού. Όπως πάντα, το κείμενο του Γιάννη Μανέτα αφήνει στον αναγνώστη μια βαθιά ικανοποίηση ενώ παράλληλα γίνεται αφορμή για σκέψη.

$$\sin x = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$\pi = 3,14$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$$

